

СКЛАДАЮ РЕЧЕННЯ ПРО МОВУ І МОВЛЕННЯ

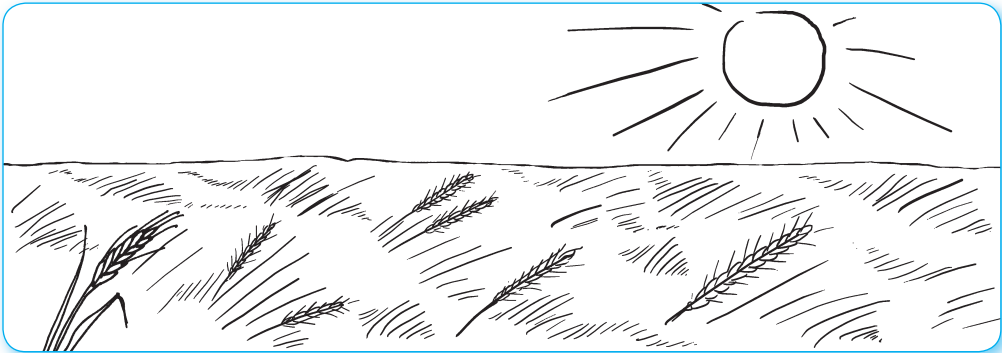
- 1 Прочитай уривок із вірша Володимира Сосюри «Любіть Україну». Знайди і підкресли слово, яким поет характеризує українську мову.

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води...

В годину щасливу і в радості мить,
любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

- Поміркуй, що об'єднує всіх українців.
- Поміркуй, чому поет назвав українську мову *солов'їною*.
- Розкажи, що ти уявляєш, коли чуєш слово *Україна*.
- У які кольори можна розфарбувати малюнок?

- Які державні символи України ти знаєш?
- Яких кольорів Державний Прапор України? Поміркуй, чому.

2 З'єднай прислів'я. Поясни, як ти їх розумієш.

Вода все сполоще,

душу й серце обігріло.

Рідна мова — не полова:

золотий ключ.

Красне слово —

тільки злого слова ніколи.

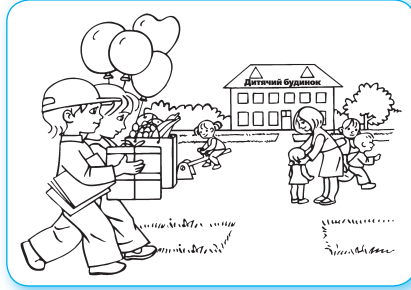
Щире слово, добре діло

її за вітром не розвієш.

- Запиши прислів'я, у якому розкривається значення рідної мови в житті людини.

- Запиши прислів'я, у якому йдеться про значення культури спілкування.

3 Розглянь малюнки. Поміркуй, які прислів'я можна застосувати до ситуацій, що зобразив художник.

- 4 Прочитай текст. Користуючись словами для довідки, допиши останнє речення. Обґрунтуй свій вибір слова. Познач наголос у словах *борімося*, *любімо*.

Борімося за красу мови, за правильність мови, за багатство мови. Любімо її, вивчаймо її, розвиваймо її! Адже мова — втілення думки. Що багатша думка, то багатша _____.

За Максимом Рильським

Слова для довідки: людина, мова, країна.

- 5 Прочитай відповіді своїх однолітків на запитання: «Навіщо вивчати рідну мову?». Склади власне речення-відповідь на це запитання.

Рідну мову
треба вивчати,
щоб

бути гідним громадянином
своєї країни.

не забувати мови своїх предків.

передати рідну мову
наступним поколінням.

Рідну мову треба вивчати, щоб _____

СКЛАДАЮ ЗАПИТАННЯ ЗА ЗМІСТОМ ПРОЧИТАНОГО ТА ВІДПОВІДІ НА НИХ

1 Прочитай текст і запитання за його змістом. У квадратик постав номер запитання, відповідь на яке міститься у відповідному фрагменті тексту.

Будь уважним! Квадратики стоять на початку кожного речення, але не кожне речення містить відповідь на запропоновані запитання.

По волосинці

Теплою весняного дня бабуся Марія повела свого онука Петрика до лісу.

Збираючись до лісу, бабуся дала онукові нести вузлик з їжею й водою. Петрикові вузлик здавався дуже важким. Бабуся понесла їжу сама, а Петрикові дала тільки пляшку з водою.

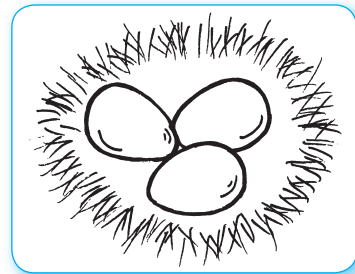
Прийшовши до лісу, бабуся з онуком сіли відпочити.

Вони побачили, як до куща прилетіла маленька пташка.

У дзьобику вона принесла волосинку. Петрик підвівся й глянув на кущ. Він побачив велике волосяне гніздо.

Петрик від подиву й хвилювання стояв, широко розплющивши очі.

— Бабусю, — пошепки запитав він, — невже вона по волосинці носила й збудувала таке велике гніздо?

- Так, по волосинці, — відповіла бабуся.
- Це працюювата пташка.
- Петрик стояв задуманий. Через хвилину він сказав:
- Бабусю, я нестиму з лісу ваше пальто...

За Василем Сухомлинським

1. Якої пори року бабуся Марія повела свого онука Петрика до лісу?
2. Чому Петрик ніс лише пляшку з водою?
3. Кого побачили бабуся і Петрик, коли сіли у лісі відпочити?
4. Що принесла у дзьобику пташка?
5. Що побачив Петрик на кущі?
6. Що здивувало Петрика?
7. Яким словом бабуся схарактеризувала пташку? Підкресли його.
8. Як Петрик відреагував на слова бабусі?
9. Що Петрик пообіцяв зробити, коли вони повертатимуться з лісу?
10. Що зрозумів Петрик під час прогулянки до лісу?
  - Відповідь на яке запитання не міститься безпосередньо у тексті, а вимагає від читача власних міркувань над прочитаним?
  - Прочитай прислів'я. Яким із них можна висловити головну думку оповідання Василя Сухомлинського «По волосинці»? Обґрунтуй свій вибір прислів'я.

Велике діло починається з малого.

Бджола мала, а й та працює.

Сталь гартується в огні, а людина — у труді.

Роботящі руки гори вернуть.

Сумління — кращий порадник.